
Zorg voor een professioneel toezicht

Breukink, H.

donderdag 20 oktober 2011, 00:00

Vroeger werden toezichthouders geassocieerd met sigaarrokende oudere heren die na de vergadering steevast goed dineerden. Dat beeld is vrijwel verdwenen, maar als de voortekenen niet bedriegen, wordt het toezicht bij ons een armzalig toevluchtsoord.

Zoals zo vaak in veel bedrijven, sectoren, instellingen en vakgebieden wordt het beeld over commissarissen of toezichthouders beheerst door incidenten. Zoals elders vinden externe partijen, waaronder de politiek, dat incidenten bestreden moeten worden met algemene regels, codes en afvinkbare maatregelen. Tot zover niets bijzonders, kun je zeggen.

Recente wetgeving en het uitblijven van de erkenning dat toezicht houden een vak is, leiden tot kaalslag en kwaliteitsverlies, niet tot kwaliteitsverbetering. De komende wetgeving met het amendement-Irrgang valt qua intentie te prijzen, maar faalt in de uitwerking. Zonder enige twijfel lijdt het tot het wegvallen van ervaren en gekwalificeerde commissarissen bij minder grote bedrijven en al helemaal bij non-profit en (semi)publieke instellingen.

De eis van maximaal vier toezichtfuncties voor volledig vrijgestelden, waarvan één voorzitterschap, dwingt tot het maken van keuzes. De gedachte dat dit mee zou vallen, is een misvatting.

Natuurlijk neemt aanstormend talent een deel van de opengevallen plekken in, maar je moet om op een bepaald niveau toezicht te houden, dat niveau tenminste kunnen overzien. Daarom kwalificeert slechts een klein deel van de nieuwkomers zich.

De samenleving schreeuwt om beter toezicht. Lang niet altijd ten onrechte richten verwijten zich tegen commissarissen persoonlijk, als zich incidenten voordoen. Het is onbegrijpelijk dat we het aanbod van goede toezichthouders drastisch reduceren, nu er vraagtekens zijn over goed toezicht en het reputatierisico toeneemt.

Het commissariaat is een vak. Maar dat spoort niet met initiatieven om een vergoeding te hanteren van 5% van de beloning van een bestuurder op het niveau van de balkenendenorm. Dat betekent een netto vergoeding van slechts € 5000 per jaar.

Het gaat om meer dan 4 à 10 vergaderingen per jaar. Je moet je verdiepen in rapporten van analisten en sectordeskundigen; je moet contacten onderhouden

met de or, met cliëntenraden en bewonersraden. Je moet vakliteratuur bijhouden op terreinen als governance en wet- en regelgeving in brede zin. En je moet oog hebben voor personeelszaken en de rol van commissarissen. Het gaat over het beoordelen van de directie, maar je moet ook oog hebben voor de dynamiek in eigen kring.

Het is tijd serieus tegengas te geven tegen het inperken van het toezicht. Hoog tijd om het vak serieus te belonen, opleidingen te verbeteren en de selectie van commissarissen, ook op gedragskenmerken, te gunnen aan gespecialiseerde bureaus.

H.W. Breukink is commissaris van beroep, onder andere bij ING en sinds kort InHolland.

Meer artikelen Optiek

Bedrijf kan fors besparen op kosten voor energie

Brieven

Goed als China eurozone te hulp schiet

Liever niet leren van Amerika

Naar een nieuwe economie

Schietgebedjes

Voetbalspel zonder grenzen

Uitslag peiling

Indextrackers
